

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра педіатрії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

" 01 " 09 2025 р

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Вакцинація у дітей та дорослих»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 222 «Медицина»

Освітньо-професійна програма: Медицина

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 222 «Медицина» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Медицина» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 1 2 «Медицина» галузі знань 1 «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 26 червня 2025 року).

Розробники:

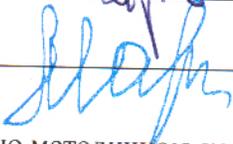
завідувач кафедри, чл.-кор. НАМН України, д.мед.н., проф. Аряєв М.Л.

завуч кафедри, к.мед.н., доц. Сеньківська Л.І., к.мед.н., доц. Капліна Л.Є., асистенти кафедри, к.мед.н.Коропещ В.В., Браткова Л.Б.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педіатрії

Протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри _____ Микола АРЯЄВ

Погоджено із гарантом ОПП _____ Валерія МАРЧЕРЕДА

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з педіатричних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 28.08.2025 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з педіатричних дисциплін ОНМедУ

_____ Марина МЕЛЬНИЧЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № від “ ” _____ 20 р.

Завідувач кафедри _____ Микола АРЯЄВ _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____

Протокол № від “ ” _____ 20 р.

Завідувач кафедри _____ Микола АРЯЄВ _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис вибіркової навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика вибіркової навчальної дисципліни
Загальна кількість: Кредитів: 3,0 Годин: 90 Змістових модулів: 1	Галузь знань I «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» <hr/> Спеціальність I 2 «Медицина» <hr/> Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання Вибіркова дисципліна
		Рік підготовки: 6
		Семестр XI - XII
		Лекції (0 год.)
		Семінарські (0 год.)
		Практичні (30 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (60 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання
		Форма підсумкового контролю (згідно з навчальним планом) – залік.

2. Мета та завдання вибіркової навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання.

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками вакцинації у дітей та дорослих сімейним лікарем на основі компетентностей, отриманих при вивченні попередніх дисциплін..

Завдання:

- 1.Формування вмінь та навичок комунікації з дитиною та її батьками.
- 2.Опанування вмінням визначати тактику профілактики інфекційних захворювань у дітей.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Загальних (ЗК):

- ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК4 – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК5 – Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК6 – Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК7 – Здатність працювати в команді.
- ЗК8 – Здатність до міжособистої взаємодії.
- ЗК11 – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК12 – Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК13 – Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

Спеціальних (СК):

- СК1 – Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.
- СК2 – Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних

досліджень та оцінки їх результатів.

СК3 – Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

СК5 – Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

СК6 – Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

СК7 – Здатність до діагностування невідкладних станів.

СК8 – Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

СК10 – Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

СК11 – Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності, включаючи систему раннього втручання.

СК13 – Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

СК16 – Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

СК24 – Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

СК26 – Здатність визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1 - Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2 - Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН3 - Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем, включаючи систему раннього втручання.

ПРН4 - Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН5 - Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН6 - Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).

ПРН7 - Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).

ПРН8 - Визначити головний клінічний синдром або симптом, яким обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН9 - Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на

підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН10 - Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН12 - Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН13 - Проводити оцінку та моніторинг фізичного та психомоторного розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН14 - Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН17 - Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН21 - Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН29. Планувати, організовувати та проводити заходи зі специфічної профілактики інфекційних захворювань, в тому числі згідно з Національним календарем профілактичних щеплень, як обов'язкових так і рекомендованих. Управляти залишками вакцин, організовувати додаткові вакцинальні кампанії, у т.ч. заходи з імунопрофілактики.

ПРН30 - Визначати тактику ведення осіб, що підлягають диспансерному нагляду (діти).

У результаті вивчення вибіркової навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен::

Знати: роботу з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей, несприятливі події при вакцинації, невідкладну допомогу при анафілактичному шоці та алергічних реакціях

Вміти:

- Планувати та проводити профілактичні щеплення у дітей
- Аналізувати календар щеплень.
- Скласти графік вакцинації у дітей з порушенням календарю щеплення.
- Спілкуватися з батьками дитини щодо необхідності вакцинації та складання індивідуального графіка вакцинації для дитини
- Організувати кабінет щеплень.
- Виконувати вимоги до зберігання, транспортування та використання вакцин.
- Заповнювати інформовану згоду на проведення вакцинації.
- Виконувати медичні маніпуляції при різній техніці введення вакцин.
- Спілкуватися з антивакцинаторами.
- Аналізувати причини розвитку несприятливих подій при вакцинації.
- Попереджувати несприятливі події при імунізації.
- Надавати повідомлення та рекомендації з нагляду за несприятливими подіями при вакцинації.
- Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при анафілактичному шоці .

- Надавати невідкладну допомогу при алергічних реакціях при проведенні вакцинації : гострій кропив'янці, ангіоневротичному набряку
- Вести медичну документацію при вакцинації у дітей

3. Зміст вибіркової навчальної дисципліни Вакцинація у дітей та дорослих

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей.

Проведення вакцинації згідно з календарем. Класифікація вакцин. Обов'язкові та рекомендовані вакцини. Інформована згода на проведення вакцинації.

Тема 2. Методика та техніка проведення профілактичних щеплень..

Організація кабінету щеплення. Техніка введення вакцин. Поєднання препаратів для щеплення Вакцинація дітей з порушенням календарю.

Тема 3. Несприятливі події при вакцинації.

Ускладнений перебіг поствакцинального періоду. Поствакцинальні реакції. Поствакцинальні ускладнення. Повідомлення та рекомендації з нагляду за несприятливими подіями при вакцинації.

Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень

Критерії виникнення анафілактичного шоку. Клініка анафілактичного шоку. Алгоритм надання першої невідкладної допомоги.

Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією (кропив'янка, ангіоневротичний набряк): клініка, діагностика, лікування. Невідкладна допомога при алергічних реакціях.

Тема 5. Освоєння комунікативних навичок при вакцинації дітей.

Спілкування з батьками щодо необхідності вакцинації та складання індивідуального графіка вакцинації для дитини. Робота з антивакцинаторами.

4. Структура вибіркової навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі				
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	СРЗ
Змістовний модуль 1. Вакцинація у дітей та дорослих						
Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей.	18	0	0	6	0	12
Тема 2. Методика та техніка проведення профілактичних щеплень.	18	0	0	6	0	12
Тема 3. Несприятливі події при вакцинації	18	0	0	6	0	12
Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень.	18	0	0	6	0	12
Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей	18	0	0	6	0	12
<i>Разом за змістовним модулем 1</i>	90	0	0	30	0	60
<i>Індивідуальні завдання</i>	0	0	0	0	0	0
Усього годин	90	0	0	30	0	60

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять – не передбачені

5.2. Теми семінарських занять – не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№	Тема	Кільк. годин
1.	Практичне заняття №1. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Проведення вакцинації згідно з календарем.	2
2.	Практичне заняття №2. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Класифікація вакцин. Обов'язкові та рекомендовані вакцини.	2
3.	Практичне заняття №3. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Календар щеплень рекомендованих вакцин	2
4.	Практичне заняття №4. Тема 2. Методика та техніка проведення профілактичних щеплень. Організація кабінету щеплення. Техніка введення вакцин.	2
5.	Практичне заняття №5. Тема 2. Поєднання препаратів для щеплення.	2
6.	Практичне заняття №6. Тема 2. Вакцинація дітей з порушенням календарю. Екстрена вакцинація.	2
7.	Практичне заняття №7. Тема 3. Несприятливі події при вакцинації. Ускладнений перебіг поствакцинального періоду. Поствакцинальні реакції.	2
8.	Практичне заняття №8.. Тема 3. Поствакцинальні ускладнення.	2
9.	Практичне заняття №9. Тема 3. Повідомлення та рекомендації з нагляду за несприятливими подіями при вакцинації.	2
10.	Практичне заняття №10. Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Анафілактичний шок. Критерії виникнення анафілактичного шоку. Клініка. Алгоритм надання невідкладної допомоги на симуляційному обладнанні.	2
11.	Практичне заняття №11. Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією (кропив'янка, ангіоневротичний набряк): клініка, діагностика, лікування.	2
12.	Практичне заняття №12. Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією синдром Лайела, Стівенса-Джонсона, клініка, діагностика, лікування.	2
13.	Практичне заняття №13. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Спілкування з батьками щодо необхідності вакцинації та складання індивідуального графіка вакцинації для дитини.	2
14.	Практичне заняття №14. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Спілкування з антивакцинаторами.	2
15.	Практичне заняття №15. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Інформована згода на проведення вакцинації	2
	Всього	30

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№	Види СРЗ	Кільк. годин
1.	Підготовка до практичного заняття №1. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Проведення вакцинації згідно з календарем.	4

2.	Підготовка до практичного заняття №2. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Класифікація вакцин. Обов'язкові та рекомендовані вакцини.	4
3.	Підготовка до практичного заняття №3. Тема 1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Календар щеплень рекомендованих вакцин	4
4.	Підготовка до практичного заняття №4.Тема 2. Методика та техніка проведення профілактичних щеплень. Організація кабінету щеплення. Техніка введення вакцин.	4
5.	Підготовка до практичного заняття №5.Тема 2. Поєднання препаратів для щеплення.	4
6.	Підготовка до практичного заняття №6.Тема 2. Вакцинація дітей з порушенням календарю. Екстрена вакцинація.	4
7.	Підготовка до практичного заняття №7. Тема 3. Несприятливі події при вакцинації. Ускладнений перебіг поствакцинального періоду. Поствакцинальні реакції.	4
8.	Підготовка до практичного заняття №8.. Тема 3. Поствакцинальні ускладнення.	4
9.	Підготовка до практичного заняття №9 Тема 3. Повідомлення та рекомендації з нагляду за несприятливими подіями при вакцинації.	4
10.	Підготовка до практичного заняття №10 Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Анафілактичний шок. Критерії виникнення анафілактичного шоку. Клініка. Алгоритм надання невідкладної допомоги на симуляційному обладнанні.	4
11.	Підготовка до практичного заняття №11 Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією (кропив'янка, ангіоневротичний набряк): клініка, діагностика, лікування.	4
12.	Підготовка до практичного заняття №12 Тема 4. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією синдром Лайела, Стівенса-Джонсона, клініка, діагностика, лікування.	4
13.	Підготовка до практичного заняття №13. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Спілкування з батьками щодо необхідності вакцинації та складання індивідуального графіка вакцинації для дитини.	4
14.	Підготовка до практичного заняття №14. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Спілкування з антивакцинаторами.	4
15.	Підготовка до практичного заняття №15. Тема 5. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Інформована згода на проведення вакцинації	4
	Всього	60

7. Методи навчання

Практичні заняття: обговорення теоретичних питань, фронтальне опитування з основної термінології, тестування, рольові ігри з опанування навичок спілкування з дитиною або її батьками, планування та проведення профілактичних щеплень у дітей та дорослих, (робота в команді), робота на симуляційному обладнанні.

Самостійна робота: підготовка з тем практичного заняття.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі;

максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

2. Оцінка практичних навичок та маніпуляцій з теми заняття:

методи: оцінювання правильності виконання практичних навичок, ділова гра.

максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті:

«5»	Здобувач вищої освіти вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, тестових завдань, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворої дитини та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач вищої освіти добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, тестових завдань, демонструє практичні навички під час виконання алгоритму практичної дії та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач вищої освіти недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички час виконання алгоритму практичної дії та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач вищої освіти не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час виконання алгоритму практичної дії та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.

Підсумковий контроль: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

10. Методичне забезпечення:

- Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни
- Силабус вибіркової навчальної дисципліни

- Підручники:

Клінічна педіатрія : навчальний посібник: у 2 т. Т. 2 / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська, Н. Г. Лотиш та ін. – Одеса : Олді+, 2025. – 222 с

Клінічна педіатрія : навчальний посібник: у 2 т. Т. 1 / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська, Н. Г. Лотиш та ін. – Одеса : Олді+, 2025. – 620 с

Неонатологія: підручник у 3 т. / Т. К. Знаменська, Ю.Г. Антипкін, М.Л. Аряєв та ін.; за ред. Т.К. Знаменської. Львів: Видавець Марченко Т.В., 2020, Т. 1. 407 с; Т. 2. 455 с.; Т 3. 379 с.

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ. – 2017. – 280 с.

Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. – 2017

- Мультимедійні презентації
- Тестові завдання
- Методичні розробки семінарських занять

11. Питання до підсумкового контролю

1. Робота з організації та проведення профілактичних щеплень у дітей. Проведення вакцинації згідно з календарем.
2. Класифікація вакцин. Обов'язкові та рекомендовані вакцини.
3. Календар щеплень основних та рекомендованих вакцин.
4. Організація кабінету щеплення. Поєднання препаратів для щеплення. Техніка введення вакцин.
5. Вакцинація дітей з порушенням календарю. Екстрена вакцинація.
6. Неприятливі події при вакцинації. Ускладнений перебіг поствакцинального періоду. Поствакцинальні реакції.
7. Повідомлення та рекомендації з нагляду за несприятливими подіями при вакцинації.
8. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Анафілактичний шок, невідкладна допомога.
9. Алергічні реакції під час проведення щеплень. Алергічні реакції, не пов'язані з анафілаксією синдром Лайела, Стівенса-Джонсона, клініка, діагностика, лікування.
10. Спілкування з батьками щодо необхідності вакцинації та складання індивідуального графіка вакцинації для дитини.
11. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Спілкування з антивакцинаторами.
12. Комунікативні навички при вакцинації дітей. Інформована згода на проведення вакцинації

12.Рекомендована література

Основна:

1. Клінічна педіатрія : навчальний посібник: у 2 т. Т. 2 / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська, Н. Г. Лотиш та ін. – Одеса : Олді+, 2025. – 222 с.
2. Клінічна педіатрія : навчальний посібник: у 2 т. Т. 1 / М. Л. Аряєв, Л. І. Сеньківська, Н. Г. Лотиш та ін. – Одеса : Олді+, 2025. – 620 с
3. Неонатологія : підручник : у 3 т. / [Т. К. Знаменська, Ю. Г. Антипкін, М. Л. Аряєв та ін.]; за ред. Т. К. Знаменської. – Львів : Видавець Марченко ТВ. 2020, Т1. 407 с; Т2 .455 с.; Т3. 379 с

4. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В., електронне видання на компакт-диску. ОНМедУ. 2017.
5. Педіатрія. Диференційна діагностика. Невідкладні стани. М.Л.Аряєв, Н.В.Котова, О.О. Зелинський [та інш.]; за редакцією Аряєва М.Л., Котової Н.В. Одеса: ОНМедУ. 2017. 280с.

Додаткова

1. Наказ МОЗ України №396 від 05.3.2025 “Про затвердження Змін глав 1, 2 розділу II Календаря профілактичних щеплень в Україні. Зареєстровано в міністерстві юстиції України 19.03.2025 року за № 443/43849.
2. Наказ МОЗ України від 18.07.2024 р №1254"Про затвердження Змін до наказу МОЗ від 16.09.2011 №595 (зі змінами внесеними згідно з Наказом МОЗ №1351 від 3.07.2024р"
3. [Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.06.2023 № 562-р «Про схвалення Стратегії розвитку імунпрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунпрофілактики, на період до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023–2025 роках»](#)
4. Наказ МОЗ України від 17.02.2023 № 319 "Про затвердження Змін до Положення про організацію і проведення профілактичних щеплень"
5. Наказ МОЗ № 280 від 01.02.2019 «Положення про організацію та проведення профілактичних щеплень»
6. Наказ МОЗ України №916 від 30.12.2015 «Медикаментозна алергія, включаючи анафілаксію, чинний
7. Наказ МОЗ України № 1269 від 05.06.2019 «Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол»
8. Наказ МОЗ України Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів № 958 від 23.04.2019.
9. Наказ МОЗ України №898 від 27.12.2006 (у редакції наказу МОЗ України від 26.09. 2016 року № 996) «Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду», чинний.

13. Електронні інформаційні ресурси

1. E-learning course on Vaccine Safety Basics. Електронний курс навчання з основ безпеки вакцин <http://vaccine-safety-training.org/>
2. WHO Global Vaccine Safety Page. Сторінка ВООЗ Глобальна Безпека Вакцин https://www.who.int/vaccine_safety/publications/en/